

Suurin osa lapsista saa HPV-rokotuksen

- Tuoretta tietoa HPV-rokotuskattavuuksista

Ulpu Elonsalo, 30.11.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esityksen sisällöstä

- Muutama perusasia HPV-rokotuskattavuuksiin ja karttaesityksiin sekä HPV-rokotukseen liittyen
- Poikien rokotusten käynnistymisestä
- Yläkoulun tänä syksynä aloittaneiden eli v. 2009 syntyneiden tyttöjen ja poikien rokotuskattavuuksista

THL:n rokotuskattavuuskarttoja tarkistelllessa kannattaa muistaa, että

- Kartat ovat interaktiivisia, eli voit valita erilaisia näkymiä
- Esitetyt luvut voivat todellisuudessa olla korkeampia, koska kaikkia rokotustietoja ei saada rekisteriin
- Jos kunnassa on pieni syntyvyys, jo muutama rokottamaton tai puuttuva tieto annetusta rokotuksesta laskee kattavuutta merkittävästi
- Alueellisia rokotuskattavuuksia ei voida arvioida, jos alueelta ei ole kertynyt riittävästi tietoja
- Yksityisyysuojan vuoksi rokotuskattavuustietoja ei ilmoiteta, jos kunnan tai terveyskeskuksen alueella syntyvyys on alle 15 lasta vuodessa
- Ed. mainitut näkyvät rokotekohtaisissa kattavuuskartoissa harmaana

Mikä olisi tuiki tärkeää rokotuskattavuuslukujen luotettavuuden kannalta?

- Tiedonsiirtokatkosten välitön korjaaminen ja ongelmiin puuttuminen on tärkeää, sillä jälkikäteen asioiden selvittäminen ja tietopuutteiden korjaaminen on hankalaa – joskus jopa mahdotonta
- Tiivistämällä yhteistyötä kouluterveydenhuollon, potilastietojärjestelmien pääkäyttäjien, tietojärjestelmätoimittajien ja THL:n välillä voimme saada vielä tarkempia kattavuuslukuja
- Huom! SOTE- / hyvinvointialueuudistus edessä: työtä on jatkettava myös hyvinvointialueiden kanssa
- Ks. [Rokotuskattavuussivu](#)

On tärkeä, että paikallisesti seurataan rokotusten toteutumista ja rokotuskattavuuksia

- Laadukkaaseen rokotustoimintaan kuuluu, että rokotusten järjestämisestä ja toteuttamisesta vastuussa olevat tahot seuraavat rokotusten toteutumista ja rokotuskattavuuksia
- On tärkeää, että tähän tehtävään on paikallisesti nimetty vastuuhenkilö tai -henkilöitä
- Tällä hetkellä [Terveyskeskusten laaturaporteista](#) voi seurata annettujen rokotusten määriä ja havaita puutteita rokotustietojen määrissä
- Vielä ei tarkkaan tiedetä, miten paljon Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa laaturaportteihin. Asiaa pohditaan parhaillaan ja joudutaan varmasti selvittelemään monia asioita uudistuksen tapahduttua.

On tärkeää, että mahdollisiin ongelmiin reagoidaan välittömästi

- Jos vastuuhenkilö epäilee tai havaitsee puutteita tiedoissa, hän voi välittömästi olla yhteydessä pääkäyttäjään
- Pääkäyttäjä voi alkaa selvittää asiaa tietojärjestelmätoimittajan kanssa
- Jos tilanne ei selviä, THL voi auttaa asian selvittämisessä
- Yhteyttä voi ottaa rokotusrekisteri@thl.fi

THL:n rokotuskattavuuskarttoja tarkistelllessa on hyvä muistaa, että

- Koska HPV-rokotuksia annetaan ja täydennetään usealla luokka-asteella, eri ikäluokkien rokotuskattavuudet muuttuvat kartoissa vuosittain eikä eri ikäluokkia voi siis verrata suoraan keskenään
- Nyt päivitetystä näkymästä et näe, minkälainen rokotuskattavuus tarkastelemallasi ikäluokalla on ollut edellisenä syksynä
- Valitettavasti korona-aikana ei olla pystytty resurssipulan vuoksi julkaisemaan erillisiä vuosiraportteja, josta voisi katsoa tällaista asiaa
- Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan HPV-rokotuskattavuuksien esittämiseen. Esim. tulee hyvinvointialuetaso ja sairaanhoitopiiritaso häviää. Ensivuonna nähdään, mitä vaikutuksia muutoksella on esim. tiedonkeruuseen ja tämä vaikuttaa raportointi- ja esitystapoihin.

HPV-rokotusohjeistus syksy 2022

- HPV-rokotuksia tarjotaan kaikille lapsille ensisijaisesti alakoulussa 5.–6.-luokalla. Nuorella on kuitenkin oikeus aloittaa HPV-rokotussarja tai täydentää sitä vielä yläkoulussa.
- Korona-aika on voinut vaikuttaa rokotusten toteutumiseen. Tästä syystä HPV-rokotussarjan voi aloittaa kevätlukukauden 2023 loppuun asti myös niille alaikäisille nuorille, jotka eivät ehtineet saada rokotuksia peruskouluikässä.
- Esityksessä esitetyt kattavuudet tulevat siis vielä muuttumaan

Korona-ajasta
huolimatta poikien
rokotukset ovat
käynnistyneet hyvin

Poikien HPV-rokotusten käynnistyminen

Korona-ajasta huolimatta poikien HPV-rokotukset ovat alkaneet hyvin

- Tyttöjen HPV-rokotukset alkoivat kansallisessa rokotusohjelmassa syksyllä 2013
- Poikien rokotukset alkoivat syksyllä 2020 keskellä koronapandemiaa
- Poikien rokotusten käynnistyessä, pojille on annettu catch up -rokotuksia myös yläkouluissa

Yläkouluikäisten catch up -rokotukset

- Kun poikien HPV-rokotukset aloitettiin syksyllä 2020, niitä tarjottiin alakouluikäisten lisäksi tuolloin yläkoulussa olleille 7.-, 8.- ja 9.-luokkalaisille eli vuosina 2007, 2006 ja 2005 syntyneille pojille
- Poikien rokotusten käynnistyessä ohjattiin, että vuonna 2007 syntyneiden rokotuksia voidaan tarvittaessa siirtää yläkoulun myöhemmille luokille
- Tällä pyrittiin varmistamaan, että korona-aikana vähäiset kouluterveydenhuollon resurssit riittäisivät muiden ikäluokkien ja myös tyttöjen rokotuksiin

Poikien catch up -rokotusten eteneminen 1/2

Syksyllä 2021 HPV-rokotuksen oli saanut:

- V. 2007 syntyneistä pojista 56 %
- V. 2006 syntyneistä pojista 64 %
- V. 2005 syntyneistä pojista 64 %

Koska vuonna 2007 syntyneet ovat 9. luokalla vielä lukuvuonna 2022–2023, tämän ikäluokan rokotuskattavuus voi vielä nousta.

Nyt syksyllä 2022 HPV-rokotuksen on saanut:

- V. 2007 syntyneistä pojista 66 %
- V. 2006 syntyneistä pojista 68 %
- V. 2005 syntyneistä pojista 65 %

Myös vuosina 2005 ja 2006 syntyneiden rokotuskattavuudet voivat vielä hivenen nousta, koska HPV-rokotussarjan aloitusaikaa on pidennetty korona-ajan vuoksi.

Poikien catch up -rokotusten eteneminen 2/2

- Vuonna 2008 syntyneet ovat poikien rokotusten käynnistyessä olleet 6. luokalla
- Syksyllä 2021 tämän ikäluokan rokotuskattavuus oli 66 prosenttia, kun nyt syksyllä 2022 se on 70 prosenttia
- Kattavuutta on vielä mahdollista parantaa, koska he ovat nyt 8.-luokalla
- Voit katsoa vuonna 2005–2008 syntyneiden poikien alueellisia kattavuuksia karttaesityksestä:
- [Karttaesitys HPV-rokotuskattavuuksista](#)

V. 2008 ja v. 2009 syntyneiden HPV-rokotuskattavuudet yläkouluun siirtymisvaiheissa

- Syksyllä 2021 yläkoulun aloittaneiden v. 2008 syntyneiden kattavuus 11/2021
- Lähes 80 prosenttia yläkouluun menevistä tytöistä ja **yli 65 prosenttia pojista** on saanut HPV-rokotteen
- Syksyllä 2022 yläkoulun aloittaneiden v. 2009 syntyneiden kattavuus 11/2022
- Lähes 80 prosenttia yläkouluun menevistä tytöistä ja **70 prosenttia pojista** on saanut HPV-rokotteen

HPV-rokotteesta
saa parhaimman
hyödyn, kun sen saa
riittävän varhain
On tärkeää, että
rokotusten
painopiste on
alakouluiässä

Yläkoulun aloittaneiden HPV- rokotuskattavuudet

Tyttöjen ja poikien rokotuskattavuudessa on eroa

- Tyttöjen HPV-rokotukset aloitettiin jo syksyllä 2013 ja poikien HPV-rokotukset vasta syksyllä 2020
- Tämä selittää ainakin osittain tyttöjen ja poikien rokotuskattavuuksien eroa

Syksyllä 2022 yläkoulun aloittaneiden HPV-rokotuskattavuus

- Vuonna 2009 syntyneet ovat tänä syksynä aloittaneet yläkoulun 7.lk:n
 - Olivat 5.- ja 6.-luokalla lukuvuosina 2020-2021 ja 2021-2022 keskellä korona-aikaa ja koronatoimia
 - Syksy 2022: pojista noin 70 % ja tytöistä 79 % on saanut vähintään yhden HPV-rokotteen
 - Syksyyn 2021 tilanteeseen verrattuna sekä tyttöjen että poikien kattavuudet ovat nousseet 8 prosenttiyksikköä
- Rokotuskattavuudet todennäköisesti vielä nousevat, koska nuoret voivat vielä saada HPV-rokotuksia

HPV-rokotusten kattavuuksissa on paljon alueellisia eroja

- Rokotuksia toteutetaan kouluissa / kouluterveydenhuolloissa eri tavoin
- Joillakin alueilla on voinut olla muita alueita voimakkaammin esillä HPV-rokotuksia vastustavia viestejä esimerkiksi somessa
- Eroja voivat selittää myös muun muassa uskonnollisten liikkeiden vahva alueellinen vaikutus
- Korona-aikana joissakin kunnissa ei ole pystytty toteuttamaan kaikkia rokotuksia, koska kouluterveydenhoitajia on jouduttu siirtämään esimerkiksi tartunnanjäljitys- ja koronarokotustehtäviin
- Myös koululaisten etäkoulu korona-aikana on saattanut vaikeuttaa HPV-rokotusten toteuttamista

Yläkoulun syksyllä 2022 aloittaneiden HPV-rokotuskattavuuksissa on paljon alueellisia eroja

- Sairaanhoidopiireittäin tarkisteltuna korkeimmat ja matalimmat kattavuudet
 - Pohjois-Savon sairaanhoidopiirissä vuonna 2009 syntyneistä tytöistä 88 % on saanut HPV-rokotteen. Keski-Pohjanmaan shp:ssä tyttöjen rokotuskattavuus on 70 %.
 - Itä-Savossa, Varsinais-Suomessa ja Ahvenanmaalla HPV-rokotteen on saanut yli 80 % vuonna 2009 syntyneistä pojista. Sen sijaan Päijät-Hämeessä, Pohjois-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla kattavuus on 63 %.

v. 2009 syntyneiden tyttöjen HPV-rokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin tarkisteltuna

Valitse kartalla näytettävä tieto

Tyttöjen HPV-rokotuskattavuus

1. annos

2010 syntyneet tytöt

2009 syntyneet tytöt

2008 syntyneet tytöt

2007 syntyneet tytöt

2006 syntyneet tytöt

Rokotuskattavuusluokitukset

Sairaanhoitopiirit

0,00 % – 20,0 %

20,1 % – 40,0 %

40,1 % – 60,0 %

60,1 % – 80,0 %

80,1 % – 100 %

Rokotuskattavuustiedot voivat olla aliarvio rokotusten kirjaamiseen ja tietopöytäntään liittyvien puutteiden vuoksi.

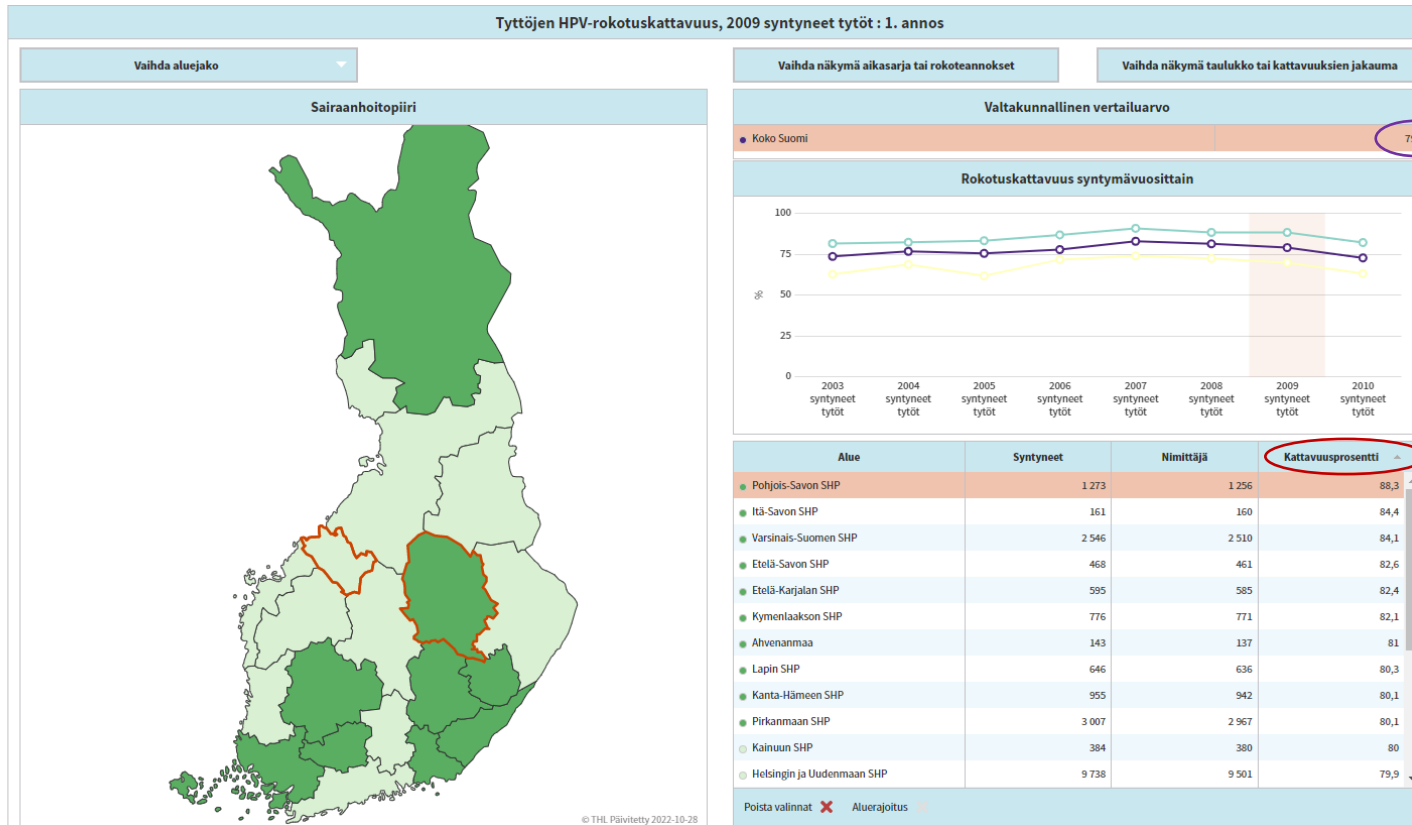
Rokotuskattavuuslaskussa mukana oleva väestö (Nimittäjä)

- Rokotettu on mukana kattavuuslaskelmassa, jos hän on syntymävuoden mukaisesti määritellyn seuranta-ajan asunut sellaisten paikkakuntien alueella, joista on saatu kattavasti rokotustietoja rokotusrekisteriin.
- Yksilö huomioidaan ainoastaan sen terveyskeskuksen kattavuuslaskelmassa, jonka kunnan alueella hän asuu raportin luontihetkellä. Väestötiedot perustuvat Digi- ja väestötietoviraston tietoihin.

Lisätietoja: [Rokotusrekisterin laatuseloste](#)

Lähde: Valtakunnallinen rokotusrekisteri

Tulosta Ohje Jaa linkillä

Koko maa 79 %
(tumma viiva)

Korkein Pohjois-Savon SHP 88 %
(vaalean vihreä)

Matalin Keski-Pohjanmaan SHP 70 %
(vaalean keltainen viiva)

- Valitse kartalla näytettävä tieto vas. ylhäältä valikosta
- Vaihda aluejaosta –kohdasta voit valita tarkistelun tason esim. SHP, terveyskeskus, kunta
- Klikkaamalla Koko Suomi palkkia saat esille valtakunnalliset vertailuarvot kohtaan rokotuskattavuus syntymävuosittain
- Keskellä olevasta karttakuvasta valita alueen, mitä haluat tarkistella
- Oikeasta alalaatikosta saat sen otsikoita klikkaamalla vaihdettua esim. kattavuusprosentit suurimmasta pienimpään tai päinvastoin.

Monissa kunnissa rokotuskattavuudet ovat valtakunnallisia lukuja korkeampia

- Suurista kaupungeista Kuopiossa tyttöjen rokotuskattavuus on kaikkein korkein, 89 prosenttia. Turussa, Vantaalla, Tampereella ja Helsingissä tyttöjen rokotuskattavuus on yli 80 prosenttia.
- Turussa myös poikien rokotuskattavuus on korkea, noin 82 prosenttia. Suurista kunnista lisäksi Kuopiossa, Vantaalla ja Helsingissä poikien rokotuskattavuus ylittää 70 prosenttia.
- Monissa pienissä ja keskisuurissa kunnissa ylletään reilusti koko maan lukuja korkeampiin rokotuskattavuuksiin
- Hyvin matalat rokotuskattavuudet ovat harvinaisia

V. 2009 syntyneiden poikien HPV-rokotuskattavuus kunnittain tarkisteltuna

Valitse kartalla näytettävä tieto

- Tyttöjen HPV-rokotuskattavuus
- Poikien HPV-rokotuskattavuus
 - 1. annos
 - 2010 syntyneet pojat
 - 2009 syntyneet pojat**
 - 2008 syntyneet pojat
 - 2007 syntyneet pojat

Rokotuskattavuusluokitukset

Kunnat 2021

- 0,00 % – 20,0 %
- 20,1 % – 40,0 %
- 40,1 % – 60,0 %
- 60,1 % – 80,0 %
- 80,1 % – 100,0 %

Rokotuskattavuustiedot voivat olla allarvio rokotusten kirjaamiseen ja tietopointintaan liittyvien puutteloiden vuoksi.

Rokotuskattavuustaskuissa mukana oleva väestö (Nimittäjä)

- Rokotettu on mukana kattavuuslaskelmassa, jos hän on syntymävuoden mukaisesti määritellyn seuranta-ajan asunut sellaisten paikkakuntien alueella, joista on saatu kattavasti rokotustietoja rokotusrekisteriin.
- Yksiö huomioidaan ainoastaan sen terveyskeskuksen kattavuuslaskelmassa, jonka kunnan alueella hän asuu raportin luontihetkellä. Väestötiedot perustuvat Dig- ja väestötietoviraston tietoihin.

Lisätietoja: [Rokotusrekisterin laatuseloste](#)

Lähde: Valtakunnallinen rokotusrekisteri

Tulosta Ohje Jaa linkillä

Poikien HPV-rokotuskattavuus, 2009 syntyneet pojat : 1. annos

Vaihda aluejako Aluerajoitus

Kunta

Vaihda näkymä aikasarja tai rokoteannokset Vaihda näkymä taulukko tai kattavuuksien jakauma

Valtakunnallinen vertailuarvo

Koko Suomi 70,4

Rokotuskattavuus syntymävuosittain

Alue	Syntyneet	Nimittäjä	Kattavuusprosentti
Rautalampi	19	18	94,4
Rautjärvi	18	17	94,1
Alavieska	15	15	93,3
Jokioinen	28	28	92,9
Lieto	161	161	90,7
Ruokolahti	28	28	89,3
Lemland	18	18	88,9
Kaunialainen	76	74	87,8
Suonenjoki	32	32	87,5
Sodankylä	31	31	87,1
Lieksa	33	30	86,7
Paimio	74	74	86,5

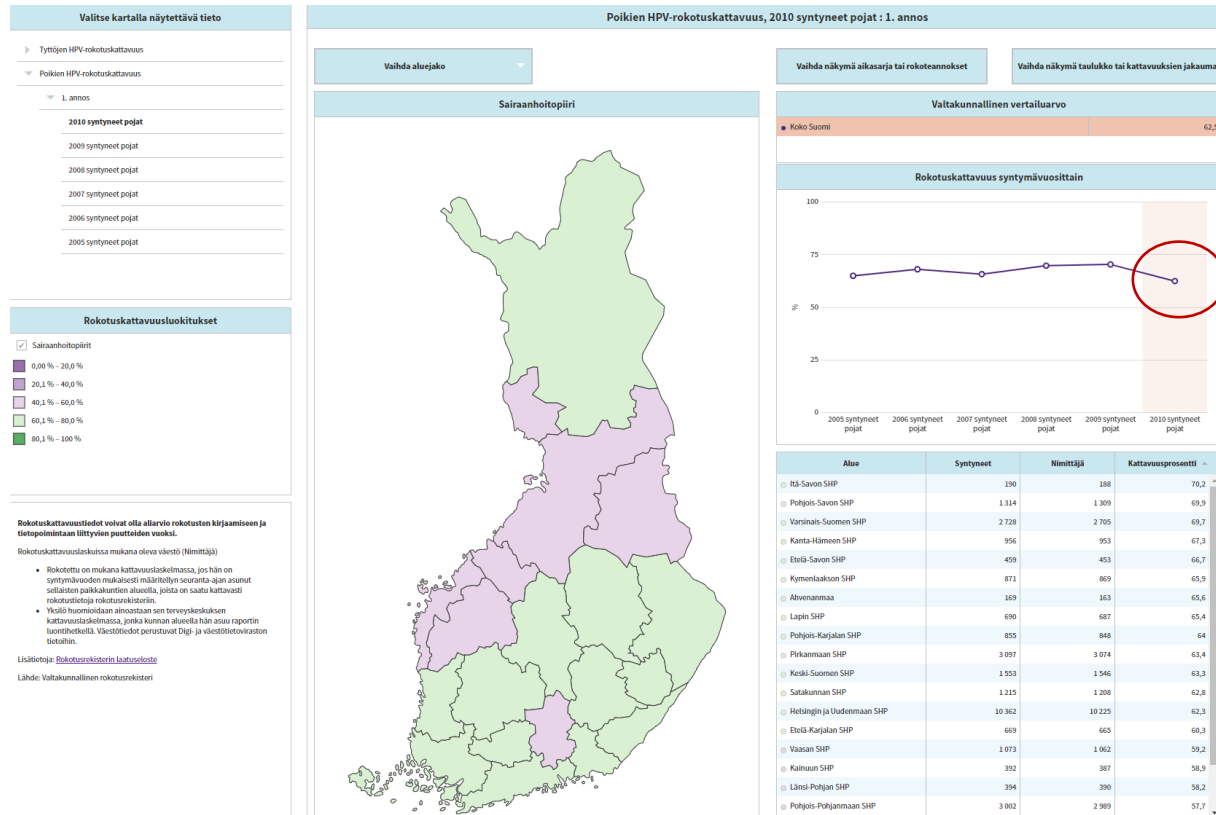
© THL Päivitetty 2022-10-28

- Valitse kartalla näytettävä tieto vas. ylhäältä valikosta
- Vaihda aluejaosta –kohdasta voit valita tarkisteluksen tason esim. SHP, terveyskeskus, kunta
- Klikkaamalla Koko Suomi palkkia saat esille valtakunnalliset vertailuarvot kohtaan rokotuskattavuus syntymävuosittain
- Keskellä olevasta karttakuvasta valita alueen, mitä haluat tarkistella
- Oikeasta alalaatikosta saat sen otsikoita klikkaamalla vaihdettua esim. kunnat aakkosittain tai syntyneiden määrät tai kattavuusprosentit suurimmasta pienimpään tai päinvastoin

Rokotuskattavuuksien pohja rakennetaan jo 5. luokalla

- THL suosittaa, että HPV-rokotussarja aloitetaan alakoulussa viidennellä luokalla
- Tuorein ikäluokka, jonka kattavuuksia voidaan esitellä, on vuonna 2010 syntyneet, jotka ovat syksyllä 2022 aloittaneet kuudennen luokan
- Nyt syksyllä 2022 tämän ikäluokan tytöistä lähes 73 % ja pojista 63 % on saanut HPV-rokotuksen
- SHP-tasolla tyttöjen rokotuskattavuus vaihtelee 63:sta 82 prosenttiin ja poikien 53:sta 70 prosenttiin

Karttaesityksen tulkitsemisen haasteita

- Koska HPV-rokotuksia annetaan ja täydennetään usealla luokka-asteella, eri ikäluokkien rokotuskattavuudet muuttuvat kartoissa vuosittain
- Tästä syystä esim. tätä kaikkein tuoreimman ikäluokan rokotuskattavuutta ei voi suoraan verrata edellisen ikäluokan rokotuskattavuuteen
- Ei siis tarkoita sitä, että kattavuus olisi laskemassa

Yläkouluun siirtyneiden rokotuskattavuudet hyvää tasoa - mutta tavoite on tietysti vielä nostaa tasoa

- Kattavuus korkeammaksi jo 5. luokalla
- Rokotussuojan tarkistus 6.-luokalla ja sarjan täydennys tai aloitus
- Korona-ajan resurssipulan helpottaessa toivomme, että pystytään ottamaan ns. vanhoja ja uusia keinoja käyttöön
- Nuorimpien perheille tietoa eri keinoin
- Ylemmillä luokilla oppilaille kehitysasteen mukaisesti tietoa papilloomaviruksesta, HPV-rokotuksilla ehkäistävistä taudeista ja HPV-rokotteesta
- Terveystieteiden yhteistyö esim. opettajien kanssa etc.

INFEKTIOTAUDIT JA ROKOTUKSET

Ajankohtaista Taudit ja torjunta **Rokotteet A-Ö** Tietoa rokotuksista Seurantajärjestelmät ja rekisterit Palvelut ja yhteystiedot

THL:FI > Aiheet > Infektiotaudit ja rokotukset > Rokotteet A-Ö > HPV- eli papilloomavirusrokote > HPV-rokotuskattavuus

HPV-rokotuskattavuus

THL seuraa HPV-rokotusten kattavuutta valtakunnallisen rokotusrekisterin avulla.

Rokotusten kirjaamiseen ja tiedonsiirtoon liittyvien ongelmien vuoksi todelliset rokotuskattavuudet voivat olla rokotusrekisterin lukuja korkeampia. Tieto annetusta rokotuksesta siirtyy ja tallentuu rokotusrekisteriin vain, jos

- tieto annetusta rokotuksesta on kirjattu noudattaen yhtenäisiä kansallisia luokituksia
- potilastietojärjestelmä on kytketty Avohilmo-tiedonsiirtoon.

THL tekee yhteistyötä kuntien ja ohjelmistotoimittajien kanssa, jotta kattavuusluvut saataisiin mahdollisimman tarkkoiksi.

Tällä sivulla

- HPV-rokotukset painottuvat alakouluikään
- Poikien HPV-rokotukset ovat käynnistyneet hyvin
- Syksyllä 2022 yläkoulun aloittaneiden HPV-rokotuskattavuus on noussut
- HPV-rokotusten kattavuuksissa on paljon alueellisia eroja
- Monissa kunnissa rokotuskattavuudet ovat valtakunnallisia lukuja korkeampia
- Vuonna 2010 syntyneiden rokotuskattavuus
- Karttaesitys HPV-rokotuskattavuuksista**
- Aiheesta lisää

HPV-rokotukset painottuvat alakouluikään

HPV-rokotuksia tarjotaan kaikille lapsille ensisijaisesti alakoulussa 5.–6.-luokalla. Nuorella on kuitenkin oikeus aloittaa HPV-rokotussarja tai täydentää sitä vielä yläkoulussa.

Korona-aika on voinut vaikuttaa rokotusten toteutumiseen. Tästä syystä HPV-rokotussarjan voi aloittaa kevätlukukauden 2023 loppuun asti myös niille alaikäisille nuorille, jotka eivät ehtineet saada rokotuksia peruskouluiässä.

Poikien HPV-rokotukset ovat käynnistyneet hyvin

Poikien HPV-rokotukset aloitettiin kansallisessa rokotusohjelmassa syksyllä 2020 keskellä

HPV-ROKOTUSKATTAVUUS
Aikaisempien vuosien raportteja

- HPV-rokotuskattavuusraportit 2019
- HPV-rokotuskattavuusraportit 2018
- HPV-rokotuskattavuusraportit 2017
- HPV-rokotuskattavuusraportit 2016
- HPV-rokotuskattavuusraportit 2015
- HPV-rokotuskattavuusraportit 2014

- Rokotteet A-Ö osiosta löydät HPV- eli papilloomavirusrokote osion, jossa alisivuna HPV-rokotuskattavuus
- HPV-rokotuskattavuussivun keskialueen tekstiin punaisella rinkelillä merkitty Karttaesitys HPV-rokotuskattavuuksista on ankkurilinkki, joka vie tällä sivulla olevaan osioon, jossa kerrotaan karttaesityksestä ja jossa on linkki karttaesitykseen

KIITOS!

- Kiitos suuresta työstänne HPV-rokotusten eteen
- Pyritään yhdessä perheiden kanssa siihen, että lapsen oikeus saada HPV-rokotukset toteutuu
- On tärkeätä, että jokaisella lapsella/nuorella on oma henkilökohtainen suoja useita eri syöpiä vastaan